

NGHIÊN CỨU THỰC TRẠNG HOẠT ĐỘNG DU LỊCH THỂ THAO BIỂN Ở THÀNH PHỐ NHA TRANG TỈNH KHÁNH HÒA

Nguyễn Nam Phú⁽¹⁾

Tóm tắt:

Sử dụng phương pháp điều tra bằng phiếu, phương pháp phân tích SWOT nghiên cứu đã cho kết quả về đặc điểm nhân khẩu học – xã hội và đặc điểm tham gia các hoạt động du lịch thể thao biển ở thành phố Nha Trang tỉnh Khánh Hòa, từ đó tìm ra điểm mạnh, điểm yếu, thách thức và cơ hội làm cơ sở, tiền đề xây dựng các giải pháp phát triển du lịch thể thao biển tại địa phương.

Từ khoá: Du lịch thể thao biển, thành phố Nha Trang.

Research on the current status of marine sports tourism activities in Nha Trang City, Khanh Hoa Province

Summary:

Using the questionnaire survey method and SWOT analysis method, the study provided results on socio-demographic characteristics and characteristics of participation in sports tourism activities in Nha Trang city, Khanh Hoa province, thereby finding strengths, weaknesses, challenges and opportunities as a basis and premise for developing solutions to develop sports tourism in the locality.

Keywords: sport tourism, Nha Trang city, Khanh Hoa province

ĐẶT VẤN ĐỀ

Việt Nam những năm gần đây, du lịch thể thao biển (DLTTB) dần hình thành và phát triển. Du lịch thể thao biển được các nhà kinh doanh áp dụng rộng rãi trên các bờ biển của Việt Nam như Phan Thiết, Vũng Tàu, Nha Trang....

Nha Trang là một trong những thành phố biển có lượng khách du lịch lớn nhất nước với các loại hình hoạt động DLTTB rất phong phú và đa dạng. Là nơi thuận lợi để phát triển các loại hình DLTTB như Lướt sóng, Dù lượn trên biển, Lặn biển..., để phát triển hơn nữa DLTTB thì việc tiến hành nghiên cứu khoa học nhằm khảo sát, tổng kết thực trạng hoạt động DLTTB, cũng như những khó khăn – trở ngại của DLTTB tại thành phố Nha Trang nói riêng là vấn đề cần thiết, qua đó góp phần vào việc phát triển DLTTB ở Việt Nam.

PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Nghiên cứu đã sử dụng phương pháp phân tích, phương pháp tổng hợp tài liệu, phương pháp điều tra bằng phiếu, phương pháp chuyên gia, phương pháp toán học thống kê và phương pháp phân tích dữ liệu theo mô hình SWOT để

đánh giá thực trạng DLTTB ở thành phố Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa.

KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ BÀN LUẬN

1. Kết quả nghiên cứu thực trạng hoạt động du lịch thể thao biển ở thành phố Nha Trang tỉnh Khánh Hòa

Để tiến hành nghiên cứu thực trạng hoạt động DLTTB ở thành phố Nha Trang tỉnh Khánh Hòa nghiên cứu đã sử dụng công cụ là phiếu khảo sát. Nghiên cứu tiến hành phỏng vấn chuyên gia (những người hoạt động trong lĩnh vực TDTT tại thành phố Nha Trang tỉnh Khánh Hòa, sau đó tiến hành kiểm tra độ tin cậy nội tại (Cronbach's Alpha) để loại bỏ những yếu tố không đủ độ tin cậy (phân tích nhân tố EFA). Qua kiểm định đã xác định được 25 mục hỏi cần thiết về đặc điểm tham gia và 14 loại hình hoạt động DLTTB ở thành phố Nha Trang tỉnh Khánh Hòa. Tất cả các mục đều phù hợp với yêu cầu nội dung nghiên cứu. Từ kết quả thu được tiến hành khảo sát 250 người tham gia các hoạt động của DLTTB ở thành phố Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa.

⁽¹⁾TS, Trường Đại học Khánh Hòa; Email: nguyennamphu@ukh.edu.vn

1.1. Đặc điểm nhân khẩu học – xã hội của người tham gia hoạt động du lịch thể thao biển ở thành phố Nha Trang tỉnh Khánh Hòa

Kết quả khảo sát đặc điểm nhân khẩu học – xã hội của người tham gia hoạt động DLTTB ở

thành phố Nha Trang tỉnh Khánh Hòa được thể hiện ở bảng 1.

Kết quả bảng 1 cho thấy: Tỷ lệ giới tính của người tham gia hoạt động DLTTB tương đối đồng đều; Nhiều nhất là ở lứa tuổi từ 18 đến 35

Bảng 1. Đặc điểm nhân khẩu học – xã hội của người tham gia hoạt động du lịch thể thao biển ở thành phố Nha Trang tỉnh Khánh Hòa (n=250)

NỘI DUNG		Tần suất (m _i)	Tỷ lệ (%)
Giới tính	Nam	131	52.40
	Nữ	119	47.60
Tuổi	Dưới 18 tuổi	29	11.60
	Từ 18 đến 25 tuổi	106	42.40
	Từ 26 đến 35 tuổi	61	24.40
	Từ 36 đến 45 tuổi	23	9.20
	Từ 46 đến 55 tuổi	24	9.60
	Trên 55 tuổi	7	2.80
Học vấn	Dưới THPT	18	7.20
	THPT	74	29.60
	Đại học / Cao đẳng	111	44.40
	Sau đại học	47	18.80
Nghề nghiệp	Học sinh - Sinh viên	56	22.40
	Cán bộ / Viên chức nhà nước	82	32.80
	Kinh doanh cá thể	62	24.80
	Nông / ngư dân	14	5.60
	Về hưu / Nội trợ	25	10.00
	Thành phần khác	11	4.40
Hôn nhân	Độc thân	133	53.20
	Đã kết hôn	85	34.00
	Đã ly hôn	14	5.60
	Khác	18	7.20
Thu nhập	Dưới 2 triệu đồng	77	30.80
	Từ 2 đến 5 triệu đồng	84	33.60
	Từ 5 đến 10 triệu đồng	48	19.20
	Từ 10 đến 20 triệu đồng	17	6.80
	Trên 20 triệu đồng	24	9.60

tuổi với tỷ lệ 66.8%; theo trình độ học vấn, thể hiện sự tham gia của các đối tượng trí thức rất cao, chiếm 44.4%; theo nghề nghiệp, chiếm tỷ lệ cao nhất là cán bộ/viên chức nhà nước (32.8%); theo tình trạng hôn nhân, số người độc thân tham gia hoạt động DLTTB nhiều nhất, chiếm 53.2%; theo thu nhập hàng tháng, số lượng cao nhất khoảng từ 2 đến 5 triệu (33.6%).

1.2. Đặc điểm tham gia các hoạt động du lịch thể thao biển ở thành phố Nha Trang tỉnh Khánh Hòa

Kết quả khảo sát đặc điểm tham gia vào các hoạt động DLTTB ở thành phố Nha Trang tỉnh Khánh Hòa được thể hiện ở bảng 2.

Qua bảng 2 cho thấy: Hầu hết người tham gia vào hoạt động DLTTB ở thành phố Nha Trang

Bảng 2. Đặc điểm tham gia các hoạt động du lịch thể thao biển ở thành phố Nha Trang tỉnh Khánh Hòa (n=200)

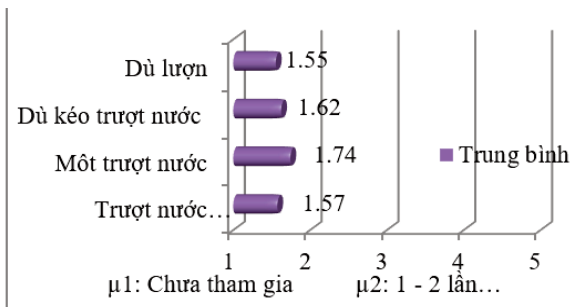
Nội dung		Tần suất (mi)	Tỷ lệ (%)
Thông tin về hoạt động DLTTB ở thành phố Nha Trang tỉnh Khánh Hòa	Qua người thân	44	17.60
	Qua tour du lịch thể thao	41	16.40
	Mạng Internet	51	20.40
	Sách quảng cáo, giới thiệu	41	16.40
	Báo, tạp chí	49	19.60
	Truyền hình	24	9.60
Thời gian thích hợp tham gia các hoạt động DLTTB ở thành phố Nha Trang tỉnh Khánh Hòa	Từ tháng 1 đến tháng 3	62	24.80
	Từ tháng 4 đến tháng 6	77	30.80
	Từ tháng 7 đến tháng 9	83	33.20
	Từ tháng 10 đến tháng 12	28	11.20
Chi phí tham gia vào hoạt động DLTTB ở thành phố Nha Trang tỉnh Khánh Hòa	Dưới 2 triệu đồng	77	30.80
	Từ 2 đến 5 triệu đồng	114	45.60
	Từ 5 đến 10 triệu đồng	49	19.60
	Trên 10 triệu đồng	10	4.00
Mức độ tham gia DLTTB ở thành phố Nha Trang tỉnh Khánh Hòa	Chưa bao giờ	71	28.40
	1-2 lần/ năm	108	43.20
	3-5 lần/ năm	43	17.20
	1-2 lần/tháng	27	10.80
	Hầu như mỗi ngày	1	0.40
Đối tượng người tham gia cùng khi DLTTB ở thành phố Nha Trang tỉnh Khánh Hòa	Một mình	18	7.20
	Với đối tác	29	11.60
	Với gia đình	123	49.20
	Với 1 người bạn	27	10.80
	Với 2 - 4 bạn	29	11.60
	Với 5 bạn trở lên	24	9.60

tỉnh Khánh Hòa điều biết thông tin qua mạng internet (20.5%); Thời gian thích hợp để tham gia từ tháng 7 đến tháng 9 (33,2%); chi phí tham gia vào hoạt động DLTTB phổ biến từ 2 đến 5 triệu chiếm 45,6%; Mức độ tham gia DLTTB nhiều nhất là 1-2 lần/1 năm (43,2%); Có 49,2% người tham gia DLTTB ở Nha Trang tỉnh Khánh Hòa tham gia cùng gia đình.

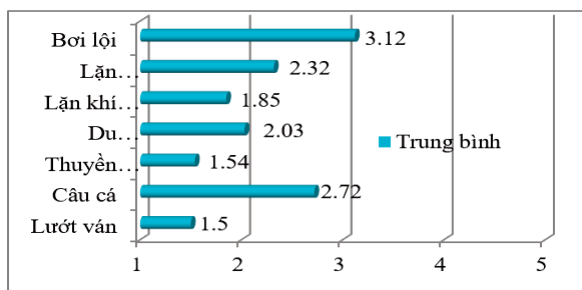
1.3. Đặc điểm tham gia các loại hình DLTTB ở thành phố Nha Trang tỉnh Khánh Hòa

Kết quả khảo sát đặc điểm tham gia các loại hình DLTTB ở thành phố Nha Trang tỉnh Khánh Hòa thể hiện ở biểu đồ 1, biểu đồ 2 và biểu đồ 3.

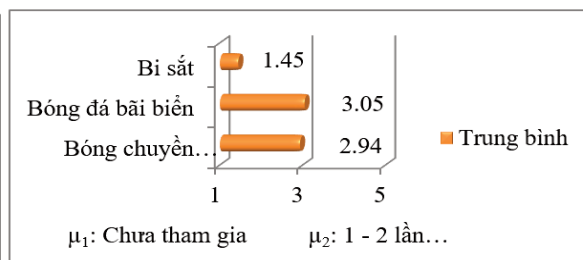
Qua biểu đồ 1, biểu đồ 2 và biểu đồ 3 cho thấy: Ở môi trường tự nhiên, loại hình Bơi lội được đánh giá cao nhất với trung bình ở mức $\mu = 3,12$ (tương ứng với tham gia từ 3 lần trở lên); Ở

Biểu đồ 1. Đặc điểm tham gia các loại hình DLTTB ở môi trường nhân tạo

Biểu đồ 2. Đặc điểm tham gia các loại hình DLTTB ở môi trường tự nhiên

Biểu đồ 3. Đặc điểm tham gia tập luyện hoặc xem thi đấu các loại hình DLTTB ở thành phố Nha Trang tỉnh Khánh Hòa

môi trường nhân tạo, sự tham gia cao nhất là Moto trượt nước với trung bình ở mức $\mu = 1,76$ tương ứng với tham gia 1 đến 2 lần trong năm. Đặc điểm tham gia tập luyện hoặc xem thi đấu loại hình Bóng đá bãi biển tương đối cao với trung bình $\mu = 3,05$ tương ứng với trên 3 lần tham gia tập luyện hoặc xem thi đấu loại hình đó.

2. Kết quả phân tích SWOT về thực trạng hoạt động DLTTB ở Nha Trang tỉnh Khánh Hòa

Sử dụng phương pháp phân tích SWOT để đánh giá thực trạng hoạt động DLTTB ở tỉnh Khánh Hòa thông qua phân tích về đặc điểm nhân khẩu học – xã hội và đặc điểm tham gia hoạt động DLTTB.

Kết quả phân tích SWOT về đặc điểm nhân khẩu học – xã hội của người tham gia được trình bày tại bảng 3.

Kết quả phân tích SWOT về đặc điểm tham gia hoạt động DLTTB và các loại hình của DLTTB được trình bày tại bảng 4.

Qua phân tích SWOT tại bảng 3 và 4 về đặc điểm nhân khẩu học – xã hội và đặc điểm tham gia hoạt động DLTTB cho thấy, thành phố Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa có nhiều cơ hội để phát triển đa dạng các loại hình hoạt động DLTTB. Điều cần thiết là phải tận dụng được những cơ hội để phát huy được điểm mạnh, khắc phục được những mặt còn tồn tại để nâng cao hiệu quả hoạt động các loại hình DLTTB hiện nay.

KẾT LUẬN

- Đặc điểm nhân khẩu học – xã hội của người tham gia hoạt động DLTTB tại Nha Trang cho thấy: Tỷ lệ nam và nữ tham gia hoạt động DLTTB tương đối đồng đều, chủ yếu tập trung ở lứa tuổi từ 18-35. Đa số người tham gia là cán bộ/viên chức nhà nước với thu nhập hàng tháng từ 2 đến 5 triệu đồng.

- Thực trạng hoạt động DLTTB ở thành phố Nha Trang cho thấy: Hầu hết người tham gia hoạt động DLTTB đều biết thông tin qua mạng Internet. Thời gian học tham gia chủ yếu từ tháng 7 đến tháng 9 hàng năm với chi phí từ 2 đến 5 triệu. Đa số họ tham gia hoạt động DLTTB từ 1 – 2 lần/năm cùng với gia đình.

- Sử dụng phương pháp phân tích theo mô hình SWOT đối với thực trạng hoạt động DLTTB ở thành phố Nha Trang, tỉnh Khánh

Bảng 3. Kết quả phân tích SWOT về đặc điểm nhân khẩu học – xã hội của người tham gia hoạt động DLTTB ở thành phố Nha Trang tỉnh Khánh Hòa

❖ Điểm mạnh	❖ Điểm yếu
<ul style="list-style-type: none"> - Giới tính của người tham gia vào hoạt động DLTTB tương đối đồng đều và ở các lứa tuổi từ 18 tuổi đến 55 tuổi. - Người tham gia hoạt động DLTTB có trình độ học vấn cao chủ yếu ở trình độ đại học và tập trung ở các ngành cán bộ/viên chức nhà nước, học sinh sinh viên và kinh doanh cá thể. - Số người chưa có gia đình tham gia hoạt động DLTTB chiếm tỷ lệ cao hơn so với những người đã lập gia đình. - Những người tham gia hoạt động DLTTB có thu nhập hàng tháng không cao. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tỷ lệ người tham gia hoạt động DLTTB ở độ tuổi 36 đến 45 và trên 55 tuổi còn thấp. - Tỷ lệ người tham gia hoạt động DLTTB ở các ngành nghề chưa cao như về hưu/nội trợ, nông dân/ngư dân. - Những người có thu nhập hàng tháng cao trên 10 triệu đồng tham gia DLTTB còn thấp.
❖ Cơ hội	❖ Thách thức
<ul style="list-style-type: none"> - Hoạt động DLTTB đã có định hướng phát triển, nói rộng ở nhiều đối tượng khác nhau. - Người dân đã có nhận thức về hoạt động DLTTB và những lợi ích của nó. - Nhiều hoạt động DLTTB được tổ chức như Festival biển... tạo điều kiện phát triển DLTTB ở địa phương. 	<ul style="list-style-type: none"> - Hoạt động thông tin tuyên truyền, quảng cáo về DLTTB chưa đa dạng và còn yếu. - Những nhầm lẫn của người tham gia hoạt động DLTTB với những hoạt động du lịch khác. - DLTTB phát triển tự phát và thiếu định hướng nên lợi ích và chức năng của nó chưa được khai thác phù hợp cho mọi đối tượng tham gia DL.

Bảng 4. Kết quả phân tích SWOT về đặc điểm tham gia hoạt động DLTTB và đặc điểm tham gia các loại hình của DLTTB ở thành phố Nha Trang tỉnh Khánh Hòa

❖ Điểm mạnh	❖ Điểm yếu
<ul style="list-style-type: none"> - Người tham gia vào hoạt động DLTTB được biết thông tin qua nhiều kênh như người thân, mạng Internet, báo và tạp chí... - Đa số người tham gia DLTTB ở Nha Trang ít nhất một đến hai lần/ năm. - Hầu hết những người tham gia DLTTB ở Nha Trang sẽ quay trở lại. - Đối tượng người tham gia DLTTB ở Nha Trang mong muốn tham gia cùng là gia đình. - Thời gian người tham gia hoạt động DLTTB là từ tháng 7 đến tháng 9 và tháng 4 đến tháng 6 (mùa hè và mùa thu). - Người tham gia hoạt động DLTTB nhiều ở các loại hình như bơi lội, câu cá, du thuyền... 	<ul style="list-style-type: none"> - Chi phí của một người cho hoạt động DLTTB còn thấp, chỉ từ 2 đến 5 triệu đồng - Thời gian tham gia du lịch trong khoảng từ tháng 1 đến tháng 4/năm là thấp. Tập trung vào thời điểm trong tết và sau tết. - Người tham gia hoạt động DLTTB ở Nha Trang nhiều hơn 2 lần trong 1 năm chưa cao. - Các loại hình khác của DLTTB như Moto trượt nước, Dù lượn, Lướt ván... chưa thu hút được khách du lịch mạnh dạn tham gia.
❖ Cơ hội	❖ Thách thức
<ul style="list-style-type: none"> - Hoạt động của DLTTB phát triển năng động trên thế giới và ở trong nước. - Mở rộng mô hình phát triển du lịch thể thao biển theo hình thức gia đình. - DLTTB có đa dạng các loại hình là điều kiện để phát triển ở thành phố Nha Trang. - Hoạt động của DLTTB trở thành xu hướng phát triển trong tương lai với mục đích nâng cao chất lượng cuộc sống và giải trí. 	<ul style="list-style-type: none"> - Sự cạnh tranh của các địa danh du lịch khác cùng thu hút người tham gia ở các loại hình. - Hoạt động DLTTB đòi hỏi những điều kiện về cơ sở vật chất, trang thiết bị và độ an toàn cao. - Nhiều loại hình của DLTTB chưa được mạnh dạn áp dụng vào kinh doanh trong phạm vi rộng (chỉ ở một số câu lạc bộ).

Hòa cho phép rút ra điểm mạnh, điểm yếu, cơ hội và thách thức. Đây là những căn cứ khoa học từ thực tiễn để xây dựng các giải pháp phát triển DLTTB ở địa phương.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Nguyễn Đăng Chiêu, Lương Kim Chung, Nguyễn Tấn Đạt, (2008), *Thể dục thể thao giải trí*, Nxb TDTT, Hà Nội

2. C. van der Sman, A. van Marle, J. Eckhardt, D. van Aken, (2003), *Risks of certain sports and recreational activities in the EU*, Consumer Safety Institute, The Netherlands;

3. Huỳnh Thụy Thủy Uyên (2012), “Nghiên cứu sự hài lòng và nhu cầu của người tham gia

hoạt động thể thao giải trí ở thành phố Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa”, *Luận văn thạc sỹ Giáo dục học*, Trường Đại học TDTT Thành phố Hồ Chí Minh.

4. <https://nhatrangtoday.vn/tro-choi-tren-bien-nha-trang-post1358>.

(Bài nộp ngày 11/9/2024, Phản biện ngày 14/10/2024, duyệt in ngày 28/11/2024)